

Tenantiaid

Cadw eich blaendal
yn ddiogel

Diogelwch Blaendal
Tenantiaeth
o 6 Ebrill 2007

Beth yw Diogelwch Blaendal Tenantiaeth?

Ateb eich cwestiynau...

A ydych yn dechrau tenantiaeth newydd gyda landlord preifat neu asiant ar 6ed Ebrill 2007 neu ar ôl hynny?

O'r 6ed Ebrill 2007, pan fyddwch yn talu blaendal, rhaid i'ch landlord neu asiant ei ddiogelu gan ddefnyddio cynllun blaendal tenantiaeth wedi'i awdurdodi gan y llywodraeth.

Sicrhewch eich bod yn holi eich landlord amdano.

Mae'r Llywodraeth am sicrhau y caiff eich blaendal tenantiaeth ei ddiogelu am y rhesymau canlynol:

- Cewch eich blaendal cyfan yn ôl, neu ran ohono, pan fo hawl gennych iddo
- Bydd yn haws datrys unrhyw anghydfodau rhyngoch chi a'ch landlord neu asiant

Symud i mewn

Ar ddechrau cytundeb tenantiaeth newydd, talwch eich blaendal i'ch landlord neu eich asiant yn ôl yr arfer. O fewn 14 diwrnod, mae'n ofynnol i'r landlord neu'r asiant roi manylion i chi ynghylch sut y caiff eich blaendal ei ddiogelu gan gynnwys:

- Manylion cyswllt y cynllun blaendal tenantiaeth
- Manylion cyswllt y landlord neu'r asiant
- Sut i wneud cais i ryddhau'r blaendal
- Gwybodaeth yn egluro diben y blaendal
- Beth i'w wneud os oes anghydfod am y blaendal

Os na fyddwch yn cael y wybodaeth hon, gofynnwch gwestiwn syml i'ch landlord neu'ch asiant – **'sut y diogelir fy mlaendal?'**

Diogelu eich blaendal

Mae cyfrifoldeb arnoch i ddychwelyd yr eiddo yn yr un cyflwr ag y'i gosodwyd i chi, gan ystyried traul deg.

Felly mae'n syniad da sicrhau'r canlynol pan fyddwch yn llofnodi eich cytundeb tenantiaeth:

- Eich bod yn cadw rhestr fanwl o'r cynnwys (dodrefn a ffitiadau)
- Eich bod yn gwneud cofnod o gyflwr yr eiddo a'i gynnwys (mae ffotograffau yn syniad da)
- Eich bod yn cadarnhau o dan ba amgylchiadau y gallai eich landlord neu'ch asiant hawlio rhan o'ch blaendal

Sut mae'n gweithio?

Dyma ein canllawiau syml cam wrth gam...

Pwy yw'r sefydliadau sy'n rhedeg y cynlluniau?

Y tri Chynllun Blaendal Tenantiaeth yw:

Tenancy Deposit Solutions Ltd
www.mydeposits.co.uk
info@mydeposits.co.uk

Y Cynllun Blaendal Tenantiaeth
www.tds.gb.com
0845 226 7837

Y Gwasanaeth Diogelwch Blaendal
www.depositprotection.com
0870 707 1 707

Gofynnwch i'ch landlord pa gynllun sy'n diogelu eich blaendal.

Beth y dylech ei wneud os nad yw eich landlord neu'r asiant wedi diogelu eich blaendal?

Gallwch wneud cais i'ch llys sirol lleol. Gall y llys orchymyn i'r landlord neu'r asiant naill ai ad-dalu'r blaendal i chi neu ei ddiogelu mewn cynllun. Os nad yw eich landlord neu'r asiant wedi diogelu eich blaendal, cânt eu gorchymyn i ad-dalu tair gwaith swm y blaendal i chi.

Symud allan

Ar ddiwedd y denantiaeth, gwnewch yn siŵr eich bod yn gadael yr eiddo a'i gynnwys yn y cyflwr y'i gosodwyd i chi – gan ganiatáu am draul deg – a'ch bod wedi talu eich rhent ac unrhyw dreuliau eraill. Yna cytunwch â'ch landlord neu'r asiant faint o'r blaendal y dylid ei ddychwelyd i chi.

O fewn 10 diwrnod – dylech fod wedi derbyn y swm o'r blaendal y cytunwyd arno.

Datrys anghydfodau

Pan fyddwch yn symud allan, os na allwch chi a'ch landlord neu'r asiant gytuno ar faint o'r blaendal y dylid ei ddychwelyd, cynigir gwasanaeth am ddim gan y cynllun sy'n diogelu eich blaendal i helpu i ddatrys eich anghydfod. Edrychwch ar y wybodaeth y rhoddodd eich landlord neu'r asiant i chi ar ddechrau eich tenantiaeth am fanylion.

Ni all eich landlord roi rhybudd i chi ei fod am ailfeddiannu'r eiddo ar ddiwedd y denantiaeth hyd nes y bydd wedi diogelu'r blaendal ac wedi eich hysbysu sut y mae wedi'i ddiogelu.

A ydych am gael
mwy o wybodaeth?

Am gyngor ewch i:

www.cymru.gov.uk/blaendaltenantiaid
Ffoniwch y llinell i gael taflen:
0845 609 0696

Fel arall, cysylltwch â'r sefydliadau canlynol:

Shelter

Llinell gymorth sy'n rhoi cyngor ar dai
AM DDIM*

0808 800 4444

ar agor 8am i ganol nos 7 diwrnod yr wythnos)

www.shelter.org.uk/advice

*gall rhai gwasanaethau ffôn symudol godi tâl am y rhif hwn

Canolfan Cyngor ar Bopeth

Rhestrir yn y llyfr ffôn a

www.adviceguide.org.uk

Undeb Cenedlaethol y Myfyrwyr

www.nusonline.co.uk/info/housing

Ewch i'ch canolfan gyngor i fyfyrwyr
neu eich undeb myfyrwyr am ragor o
wybodaeth.

Cyhoeddwyd gan yr Adran Cymunedau a Llywodraeth Leol.

© Hawlfraint y Goron 2007.

Argraffwyd ar bapur nad yw'n cynnwys llai na 75% o wastraff ôl-ddefnyddwyr.

Cod Cynnyrch: 06HMD04101/TWEL